

Undervisningsbeskrivelse (fortsættende fag)

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025, (foreløbig- ved udgangen af 2.HTX)
Institution	Teknisk Gymnasium Silkeborg
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Idehistorie B
Lærer(e)	Mogens Holm
Hold	2.VZ

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Arbejdets idehistorie
Titel 2	Berlin og den kolde krig
Titel 3	Sygdomshistorie
Titel 4	DIO- menneske og teknologi
Titel 5	Teknologihistoriske nybrud
Titel 6	Global historie
Titel 7	Politisk filosofi

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 1	Arbejdets idehistorie
Indhold	Kernestof: Bernstein, E., (et.al.): "Yes, the Open Office Is Terrible — But It Doesn't Have to Be", Freakonomics", 2018, link: https://freakonomics.com/podcast/yes-the-open-office-is-terrible-but-it-doesnt-have-to-be/ Granov, K., (et.al.): "Den danske model", Faktalink.dk, 2020, link: https://faktalink.dk/emner/den-danske-model Heede- Andersen, A: "Tendensen "quiet quitting" har ramt det danske arbejdsmarked", Finans.dk, 2023, link: https://finans.dk/finans/ECE15568970/tendensen-quiet-quitting-har-ramt-det-danske-arbejdsmarked/ Jørgensen, C.M: "Fra enevældig helstat til nationalstat, 1814-1914", (Introduktionsvideo), Aarhus Universitet, u.d., link: https://auinstallation47.cs.au.dk/open-online-course/lektioner/lektion-6-fra-enevaeldig-helstat-til-nationalstat-1814-1914 Kold, L.F: "Slaget på Fælled den 5. maj 1872", Aarhus Universitet, 2025, link: https://danmarkshistorien.lex.dk/Slaget_p%C3%A5_F%C3%A6lled_den_5._maj_1872 Pedersen, A.Y, (et.al.): "Idehistorie", Systime, 2025, link 1: https://idehistorie.systime.dk/?id=169 og link 2: https://idehistorie.systime.dk/?id=169 Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2025, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=193 Supplerende stof: Babbage, C.: "Om fordelene ved arbejdsdeling", 1832 Harkort, F: "Om fabriksarbejderens sociale stilling", 1844 Taylor, F.W: "Om principper for videnskabelig virksomhedsledelse", 1916 BBC: "Why did the industrial revolution happen here?", (Jeremy Black), u.d, link: https://www.dailymotion.com/video/x7kzq6q Danmarks Radio: "Jagten på den danske arbejder", afs. 1, u.d Nørmark, D., (et.al.): "Pseudoarbejde-hvordan vi fik travlt med at lave ingenting", kap. 1, Gyldendal 2018, link: https://www.williamdam.dk/laeseproeve?isbn=9788702245332 Wallman, S: "Pissing while walking", The Guardian, 2022, link: https://www.theguardian.com/books/2022/may/31/pissing-while-walking-is-tricky-inside-an-amazon-warehouse-a-cartoonist-starts-a-union
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	• Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen

	• Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Kernestof: • Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv • Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 2	Berlin og den kolde krig
Indhold	Kernestof: Barner, K.O.v: "Den kolde krig", Systime, 2025: (uddrag) • Tysklands deling, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=248 • Berlinblokaden, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=249 • Ny krise i Berlin. DDR opfører muren, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=208 • Khrustjov fremsætter ultimatum, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=223 • Østtysk ønske: Stop for flygtningestrømmen, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=222 • Schabowski slår hul i muren, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=135 Bjørnsson, I: "Den kolde krig", Faktalink.dk, 2024, link: https://faktalink.dk/emner/den-kolde-krig Bryld, C.J: "Verden efter 1914- i dansk perspektiv", Systime, 2025, link: https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/?id=1004 Supplerende materiale: Smithsonian Channel: "How the Biggest Airlift in History Saved West Berlin", Youtube.com, 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=X8cY1q1u5_0 CIA rapport om Berlin, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=1880 Referat af samtale mellem Khrustjov og Ulbricht om Berlin, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=1891 Brev fra Ulbricht til Khrustjov om Berlin, link: https://koldkrig.systime.dk/?id=1892&L=10
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	• demonstrere viden om fagets identitet og metoder • analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende
Væsentligste arbejdsformer	• klasseundervisning • gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 3	Sygdomshistorie
Indhold	Brinkmanns briks: "Nyt år, nye diagnoser", DR P1, 2022, link: https://www.dr.dk/lyd/p1/brinkmanns-briks/brinkmanns-briks-2022/nyt-aar-nye-diagnoser-11032221023 Chakravarty, D: "De danske kvinders historie", Systime, 2014: (uddrag) • "Den gode samfundsborger", link: https://kvinder.systime.dk/?id=148 Petersen, V.A., (et.al.): "Metodebogen", Columbus, 2025, link: https://metodebogen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=371&loopRedirect=1 Rasmussen, M: "Da guderne fik konkurrence", Kristeligt Dagblad, 2006 Sparsø, M. G: "Teknologi og filosofi", Systime, 2025: (uddrag) • "Renæssancen", link: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=137&L=1 • "Francis Bacon", link: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=158&L=1 • "Et nyt erfaringsbegreb", link: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=161&L=1 Sørensen, A: "Racehygiejne og eugenik i Danmark, ca. 1900-1967", Aarhus Universitet, 2025, link: https://danmarkshistorien.lex.dk/Racehygiejne_og_eugenik_i_Danmark,_ca._1900-1967 Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2025, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=193 Supplerende stof: K.K. Steincke: Om vedtagelsen i 1934 af Tvangssterilisationsloven, 1947, Aarhus Universitet, link: https://danmarkshistorien.lex.dk/K.K._Steincke_Om_vedtagelsen_i_1934_af_Tvangssterilisationsloven,_1947
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: • redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • demonstrere viden om fagets identitet og metoder kernestof: • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag
Væsentligste	• projektarbejde • virtuelle arbejdsformer • gruppearbejde

arbejdsfor mer	
---------------------------	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 4	DIO- menneske og teknologi
Indhold	Lund, B.M., (et.al.): "SO htx – Studieområdet og studieområdeprojektet", Systime, 2025: (uddrag) • Informationssøgning, link: https://sohtx.systime.dk/?id=203 • Skriftlige formidlings- og præsentationsformer, link: https://sohtx.systime.dk/?id=285 • Skriftlig formidling, link: https://sohtx.systime.dk/?id=286 • Struktur i større skriftlige opgaver og projektopgaver, link: https://sohtx.systime.dk/?id=287 • Kap. 6- evaluering, link: https://sohtx.systime.dk/?id=199 Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2025, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=193
Omfang	12 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: • Analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens • Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • Behandle problemstillinger i samspil med andre fag, Dansk-idehistorie opgave ligger i dette forløb Kernestof: • Samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • Erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 5	Da Danmark blev moderne – teknologihistoriske nybrud
Indhold	Meyhoff, P: "Teknologihistorie", Systime, 2011, link: https://teknologihistorie.systime.dk/?id=595 Supplerende stof: Film: "P-pillens historie – siden 1960", Danmarkshistorien.dk: https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/p-pillens-historie-siden-1960/ Christensen, B., (et.al.): "Fra husmøller til havmøller", uddrag Holten, B: Da tid blev penge, Erhvervsskolernes forlag, 2008 Lindegaard, H: Ud af røret, Erhvervsskolernes forlag, 2008 Nielsen, K., (et.al.): "Skruen uden ende", uddrag Pedersen, M: "Cementen", Aarhus Universitetsforlag, 2019, uddrag Skyggebjerg, L.K., (et.al.): "Betonhåndbogen- betons historie", Dansk Betonforening, 2021 Thorndal, J: El til Danmark, Erhvervsskolernes forlag, 2008 Wagner, M.F: Ford og fordismen, Erhvervsskolernes forlag, 2008
Omfang	10 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale • analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens kernestof: • samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	• projektarbejde • virtuelle arbejdsformer • gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 6	Global historie
Indhold	Kjeldtoft, S. S: " Forsidehenvisning: Maga-rådgiver: USA skal eje Grønland, ellers kommer russerne og kineserne", Politiken.dk, 6/3 2025 Klarskov, K: " Lars Løkke i tredobbelt afvisning af Trump: Du kan ikke annektere os, du fejllæser valgresultatet, og vi har været i Grønland i 400 år længere, end du tror", Politiken.dk, 15/3 2025 Madsen, F.K., (et.al.): "Opdagelserne", Munksgaard, 1997, s. 43-51 Mortensen, H.W: " Israel - En stat i Mellemøsten", Systime, 2017, link: https://israel.systime.dk/?id=168 Munk, M.H: " Afrikas historie. Mødet mellem sorte og hvide", Systime, 2016: (uddrag) • Hvid erobring, link: https://afrikashistorie.systime.dk/?id=145 • Imperialisme og erobring af Afrika, link: https://afrikashistorie.systime.dk/?id=146 • Imperialisten og erobringen af det sydlige Afrika, link: https://afrikashistorie.systime.dk/?id=148 Lidegaard, B: " I Henrik Kauffmanns fodspor", Systime, 2021, link: https://henrikkauffmann.systime.dk/?id=134#c423 Pedersen, A.Y., (et.al.): "Idehistorie", Systime, 2018: (uddrag) • Europas nye imperier, link: https://idehistorie.systime.dk/?id=156 Sørensen, A.K: " Grønlands historie", Aarhus Universitet, 2025, link: https://danmarkshistorien.lex.dk/Gr%C3%B8nlands_historie Thomsen, K: "Historiefaglig arbejdsbog", Systime, 2025, link: https://historiefagligarbejdsbog.systime.dk/?id=271 Supplerende stof: Cecil Rhodes om Storbritanniens specielle rolle i verden, ca. 1890, i Husted, M: " Globalisering 1850-1914 – da verden blev mindre", Systime, 2015, link: https://globalisering1850-1914.systime.dk/?id=441 Hvid Mands Byrde, Rudyard Kipling, 1899, i Husted, M: " Globalisering 1850-1914 – da verden blev mindre", Systime, 2015, link: https://globalisering1850-1914.systime.dk/?id=442 Vox: " The Israel-Palestine conflict: a brief, simple history", Youtube, 2016, link: https://www.youtube.com/watch?v=iRYZjOuUnIU Film: "No other land", 2024 H.C. Hansen-brevet til Val Peterson, 16. november 1957, i Lidegaard, B: "I Henrik Kauffmanns fodspor", Systime, 2021, link: https://henrikkauffmann.systime.dk/?id=152#c406
Omfang	14 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: • sammenligne udviklingen og brugen af ideer og teknologi på tværs af kulturer på forskellige niveauer, fra det lokale til det globale

	• analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabelige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen • analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens Kernestof: • idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi • forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Gruppearbejde

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Titel 7	Politisk filosofi
Indhold	Larsen, K., (et.al.): "Grundbog til filosofi - Mennesket i verden", Systime, 2013: (uddrag) • Politisk filosofi – hvordan skal vi indrette vores samfund?, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=142 • Hvad er politisk filosofi?, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=143 • Platon- al magt til filosofferne, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=144 • Tekst: Platon, staten, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=161- • Kritik af Platon, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=162 • Thomas Hobbes – al magt til suverænen, link: https://filosofigrund.systime.dk/?id=145&L=10 Locke, J: "NATURTILSTAND OG SAMFUNDSPAGT II", af Anden afhandling om styreformen Pedersen, A.Y: "Idehistorie", Systime, 2018, link: https://idehistorie.systime.dk/?id=193
Omfang	9 timer
Særlige fokuspunkter	Faglige mål: • Redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag • Analysere konkrete faglige problemstillinger under inddragelse af forskelligartet historisk materiale • Demonstrere viden om fagets identitet og metoder Kernestof: • Idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag • Forskellige tilgange til anvendelser af teknologi, ideer og historie.
Væsentligste arbejdsformer	• Klasseundervisning • Pararbejde • Gruppearbejde